

1885-03-24

Leiden 24 Maart 1885

01

Anicimine! Op uw uitdrukkelijk ver-
zoek en ~~aan~~ verzekering, dat gy zondes g.
vaar breven kunt ontvangen, zal ik hierby een
schryver van den 20de Februari beantwoorden.
Inmers ik mag onderstellen, dat gy nu reeds zoo
vele offens gebracht te hebben, ook niet zonder
gevraagd hebben tydelijk de briefwisseling te
staken, indien daardoor uw veiligheid en meteen
het welzagen van de reis beter verrohent ware ge-
wust. Ik vertrouw dus, dat gy afdaende maatregelen
genomen hebt om in geen geval in ongelijke leid te
komen.

Vooruit dan zeg ik u doch voor uw thys-
ver en de moeite, welke gy genomen hebt met behulp
king tot myne vraag indien de inlands van Sanie
en Kaukabā. Ten tweede belang is naar aanleiding
van uw schryver myne onzekerheid, waarover ik
meer verbaasd moet staan, over de stevtheid van
onderneming, dan wel over de kalente, waarmee
gy in entero en zue grondig mogelijk de opmerkin-
gen beantwoordt, welke in meer vorig schryver voor-
kwamen en ^{die} het spyt my dit te mocht behermen
ene zoo grondige bespreking gevraagd verdienend
in dat wij wel aan den vooravond van ons
vertrek! Ik zie my nu wel gedwongen daarop

een terug te komen, daar gy zelfs uwe nieuws, gerigheid behoeft naar myn antwoord. Voorerst dan myne opmerking over de aanhouding der Kabire. — Dene had niet de hooftie zelue, d. w. z. met de troeg of sene bevordereling op zielzelue billyk en juist was niets te maken; Zy gaf slechts den indruk weder, dat de lectorat op sy gezicht had, vergeleken met den indruk dien andere aanhoudingige van deelde had gevoeld hadden. "It was nischtie onvoorzichtig van mij die indruk wou te geven", maar nu gy daarin een oordel ziet over die aanhouding zelue, wil ik gaarne als een genuele uitpreke, dat ik dese volkomen rechtvaardig vind.

Wat het tweede punt betrifft, namelijk myn uitspraak dat ik ontred dat eigenlyke doel van uw taak in het dorps rondtaast, ook dit was een argumentum ad hominem, had op u, niet op de zaak zelue betrekking. Ik giste, rondra ik van ons reis hoerde, dat uw doel Mokha was, ik hoerde het bewezen niet de red van degene, welke u het best van allen kenden op den dag, dat ik van Parys vertrok, maar van uzelf wist ik het niet. Natuurlyk was ik nieuwsgierig, of gy dit voorname uitoverbaas achterlatet, toen gy op den drie pd enige tyd had doorgebracht, dan wel of gy het had opgegeven. Immers daar alleen headt gy zekerheid verwerven; had ik het u hier gevraagd voor uw vertrek, gy zoude my haastwaarschynlyk geantwoord hebben, dat gy het zelf niet wist, daar gy het van

de omstandigheden moest late afhage. Hier kunnen sog omtrent de uitvoerbaarheid niet worden, de enkele opgaven, die ons ten dienste staan lieide er echter toe dat ten steshote te ontraden. Gy wist dit zelf zoo goed als ik. Welnu, aangenomen gy hadt uw plan opgegeven, dan was het my dienster, of gy u voortellet dat zio lang tyd in Spedda te toeven, waar tot hlaat, zoals my wiste, ons ongerend en de gelegenheid had het opdoen van kennis tenwaarlyk dus groot is, als in andere wetenschappelyke middelen punten van de Islam, Kabira, Danasus e. c., nog belanghebet, dat over ee onderzoek naar den folie in Indië een reis derwaarts i myne oogen absoluut noodzakelijck moet heeten. Na het ja en een ogenblid aan gestyffeld, of gy zoudt u stellig uw verblyf ten nutte maken en enige "resultaten" verwerven, maar ik twijfelde, of de omstandigheden van die aard waren, dat gy er zelf mede troude handel gewest zeyt, inzoover gy in geen beschouwing stond tot de offeringe, die gy u gedaan hadt, om ze te verworven. Het mag teke niet onnatuurlyk heete, dat ik als visee'd a gaarne die toelating toewenste, welke ik wist, dat gy reelyk begere zoudt. Daerigens heb ik u niet willen ontmaedigen, noar my wel vinden u willen aannemelijker want, gelijk ik reeds opmerkte, wete my in Europa niets dan kwasas van Mekka en tel ik te veel belang in uw persoon ons zelv maar seniggen te influenceren op het bestuurder tot een zoo hochlyke onderneming, als gy thans ondernomen hebt. Niemand kan u groteren lucas toewensten dan ik, maar tot tyd en wyle, dat

my weder van myne behoudene behuiskost hoorer,
maet ik het blijven betreuren, dat men u een missie
heft opgedragen, waaraan het voldoegen in myne oogen zoo
haast onreken is. Daarigen heit het weldeel onreken niet
uw beweren, dat het alleen aan u ligt, indien myne reis on-
vechtbaar (het woord is van u, ik zou het niet hebben
wille beriger) is, integendeel ik houd vol, dat dit aan
de omstaande reden zal liggen en dat alleen het succes de
a personelykh afhangt. Of gy niet te veel waagt, kan ik ook
na uw schryver niet gheleerdelen. Ik ha alleen als
myn gevoller te kunnen geven, dat sy niet verbleft zoodanig sno-
ghof moet behoeft e in elk geval als de gooverneur naauw
taij vertrekt niet langer moet staen. Dat de herte in een groot
gevaar.

Ik sun u natuurlyk vele dragen hamen daen, maar ik
sal myn ongeduld opkorten en my dus onthouden. Rechts
veroorloaf ik my nuwe aardacht te vestigen — gy schrijft
volstrekt niet en detail, wat my voornamelyk op het oog hebbit
en rogt alleen, dat het u niet om inscriptie e dergelyke te
dae is — of de missie der Sarawijal te Mekka (volgens ons
~~permiss~~ haast gevarelyke leide) e op arabische has speciaal
out Jersiske. Mekka is op dit gebied nog manigdelyk turrie,
wellicht, dat gy onre kennis van de literaturn heel wat had
sorriphen. Behouf ik u nog te verreberen, dat ik dese dragen
alleen uit belangstelling dae, zonder juist voor my een ant.
aavord daarop te begeren e dat ik er in de verste verte
niet aan denk, daarmede iets op het wetenschappelyk belyg
bewer rive af te dijge of u te ontmoedige? Zoo ja be-
schouw de dae als niet geslaan en geloaf, dat als ik ooit op
de waerde der "Genuitata" wein te willen afdringen, dit allie
genierende om myne zoodanig graterre belangstelling in ons per-
sons zgdeligs te heme te geue. Vale!

A
M. O. D. W. W. T. A.

Arabie

24/3 1885

XO1

M. le Docteur C. Smeets Burggraeve

adres: M. P. N. van der Chys

Vice consul au Pays Bas.

7a

Djiddah

X02

Houtsma

1908-12-26

01

Beantwoort 27.12.08, met slotson
det H. met Pellaenburg en mij Utrecht 26 Dec. 1908.
Op grond van solidariteitsgevoel zullen mocht ugaan of de zaak
voort te zetten is, en welke voorstellen wij daar toe aan de betrekki-
ker Commissieleden zullen moeten doen

Cordt.

Annie!

Naar aanleiding van den heden voorge-
brachte schrijven heb ik onmiddellijk aa
Goldschik geschreven en zoog hulp in te roe-
pen om het door de verlengde schrijftijdje
dokument uit te latten. Dit stuk ware er
water reeds genoeg als niet, gelijk ik mees,
Karabach nog schrijven naast ziel vergeldt
had. Ik overwende nl. l.l. waarschyn te te-
zeggen, dat ik het schrijven van de la Pensioenage
aa Karabach hangender heb met verwach-
ting by alle leden der koninklijke hand te zette
& daartby uit syzen naam (oor ik daar Gold-
scher niet dat by daarmede los was) dat voor-
stel te brengen tot ad interim de functie van de
heijf op te dragen. Maar her ik er niet aan

daen, daar tot danne de Goede alles alleen
died en ik noch van het bestuur der Commissie
sien dat uiterwachting der E. D. Id., noch van
dat van het Executive Comité, noch van dat
der Redactie Comitie (§ 7) niet iets bepaald
heb, da alleen uit het Reglement, opdat ik
volgens datzelfde regelmatig Secretaris heet te
zien van verschillende dienst papieren Commissie.
Hieran annexeert een aantekening waarop
houder, maar hoopt niet of neem officiële ha-
ffiches in de taallijp op en lagere aanwezen
te belastend. Eigenlijp had na de G.
aperte Karabach moet optreden, daar uit
drukkelyk in het beginnel staal dat, "Merr
K. hat sich bereit erhlaakt stellen kechten den
President zu sein", maar hy niet wat daaraan
is terecht gehaven. Als er geen andere druf-
backt is, dan kunnen hy de machine wel stop-
zetten en de gehele Encyclopédie niet al hare
Commissie, dat Commissie, regelmatig en
in de papieren deponeeren. Ik val ny

in dat geval nacht haarten van de nog con-
tribuerende instellingen mede te delen, dat ik
verplicht ben zys ontlooy te neer als redacteur,
daar souwt niet scherpeid te voorzie is. Dat
in de onderneering niets terecht heet. Ik wil en
by deze aantekening op wijzen, dat ik daarby tol ha-
de hoge en geef financiel belag heb, want ik
heb nu de aangang af vildrukkelyk verblaard. Dat
ik personelyk geen toelage haegan als redak-
teur zonde waarschijn en alleen dat beschikke over
de in § 10^e genaarde doos rank, waaren ik
hulp nodig had. Dit geval had niet voor, tuss
in plaats van ien, die redacteur voor zyne rekening
kwam en daare heb ik sedert Pdt. Dr. Waninch
als hulp aangenomen voor de bedoelde doos, ook
dat het ny hierop dat hy by aantekening van
Dr. Schade als redacteur hoopte kunnen optreden,
haer en univocis in het werk ingewijd te zijn.
De bewaring van een tweeder redacteur, waaron
het Reglement niets west, is een fout geweest en
niet n. i. kan spoedig nazelyk weder ingetrekken

worden, als zich en intreeg van beide o de bedreigde
de persoon op de een of andere wyze van zyn levens
onderhoude te helpen. Zoo heeft Kruill goedgevonden
of de Franse editie die nadat de belysah weg te
laten, opdat hy daer een goed had mache gedaen
is^{alz} by de Engelse e. daer na zyn prent, Is die blyw
by sy kwaan, om dit dat goed te heren, het ik de
kwaadheid of had daarin te bewijzen, niettegenstaande § 13
6, laatste alinea. Belysahn is benoed op aanbeveling
van Kerkier de Meynard e. Brey bouy door de Groota,
die my ~~daardoor~~ den intromphelpher last heeft daer
tochtersen. En daarvan bericht te geven. In zonne ech-
ter by de onhandelbaarheid van die zenuwlijden, dat
een werking op den daer onmogelyk zal blijven en
of ik, of hy zyn eigei ral mache zien.

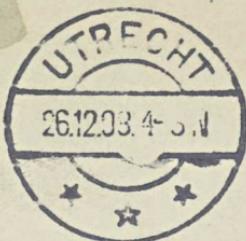
En het slot van dit schryfpen voeg ik een ver-
ontschuldiging toe, dat ik u niet deze vermeide
zaake bring houd brenner de wond dat het
Nieuwe jaer voor u e. kwe familie een reelle
oplukking juur mag zyn. Blywet

F-L.

M. H. Montes.

26/12/1908

XO1

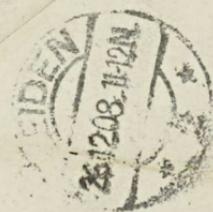

Prof. Dr. C. Knobck Hargraeje

Lidew

Motta Singel.

XO2

215
216

A 49

1909-01-01

Uitvaart 1 Jan. 1909.⁰¹

Bearno. 5/1, 09.

Amic!

In die Goldritter ried thans de raak
sǖs voorstell als hy schrift, so is hy in..
tuenske bā neeing veranderd, wat op de
trifphant, dien ik te vangeline heb, was
hy duidelyk bā neeing, dat de raak tge..
heil genegold en afgedaan was. In een
van vier herlaatde brief ovaal gen
schryver meldt hy my dat hy na Karaba..
ch gescreven hafft en indien hy daarop niet
reageert, neegt hy er na toe „misse Sie
sijn nochmals uwigter". Indien hy wenscht
dat dit in de daas te aangegeven word etc..
schiide, so raonde ik in alh gral den
brief niet tot eerst na Karabach schry..
ven, maar de volgorde sǖs in rechte, dat
Karab. de voorlaatste en Goldritter de
laatste was, wat anders, nees ik, blott
hy weer by k. liegen. Oerigens is het
niet gewiel juist als hy my naemt, de..
entaris na de fungeende President";

ik ben sekretaris van het Executiv Comité & van de gehele Commissie; zoodat nu neem ik de brief in overleg met de red., ik dit doe naens het Executiv Comité, daar ik van Kralachek's en Geldzijl's besteding zeker ben.

Vader schrijft mij over de nog niet oefenbare vacature te Parys, waar hoe staat het met die te St. Petersburg (Kose took is overleden)? Lyt en stoppen gedaan by de Franse Academie en de vacature te vervullen? en by wie te St. Petersburg? Wat de laatste betreft, indien mij het goed vindt en er nog niets gedaan is, dan zal ik van Barthold daarover schryven. *

Ik haer my leverdig voorstelle, dat gij uigens belangrijk zyt in de regeling van de betrekkelijke taak, waarin ziel de Com. encyclopedie aan gelijke hand bereidt, op de te meren. Maar mocht mij zelf schryft het is in verzoek e en haestie na pietelt jij ons de Guise. Daarby niet mij m.i. de zaken wat te donker is. De Association interna-

X Lyt Spanje & Portugal niet toegestudeert? Lyt contribuee, men ja, toch.

tionale der Académies heeft in een maal hare scheiders onder de ondersteuning gevest en kan zich aan de verdere ondersteuning bewaardelyk onttrekken. Tot nog toe is het het enigste wat dese Vereeniging pietelijkh tot en hogen ha intreking gebracht heeft en was nuw lyt liet voldeenden daerde tyhaar liege Bondgenoot tucken, trouwlyk het taak voor dese hooge wetenschappelijke laboe, als ty willen, een kleinigheid is om de gelden byen te brengen, daar zoodwel van nu tot de grootste in vloed in geheil Europe tot de leden behooren.

Nog hebbt mij enige opmerkingen gemaakt ontrent den ondag & de duur van het werk. Wat de eerste betreft zood ben ik nog va weining dat het moegelyk val blyken, by de onverantelijke raing van ongeveer 2000 vol drukks (\pm 3 dln. Brockhaus) te blyggen, in dien na de letter A, die wel op de vijfde nacht als me eenmaal begonnen is te viden gebracht moet worden, enige beperking wordt in acht genomen. De letter-

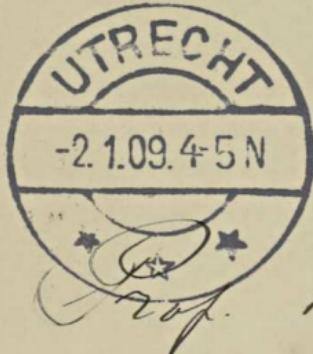
It is hierte gevrees en oo grypk en laat een
ondul toe om de lekte der adere letters
dat so de oele eigen name: 'Abbas, Aba,
Abid, 'Ali, Abdellah e adere Ebd's, on-
vergrypk wch. als Afganista, Algiric, An-
dalos, Arabie mit de enrele taal, letters,
taur, kant e.c.

Ontrek da duur en het werk ke ik
zider grustetellede verroheringe geven.
Indie de uitgever niet meer dan 3 affering
i het jaar i het licht haander, dan zallt zelfs
by de onprekelyke rasing van de onvoag,
saande 66 a 77 jaer ge aend zyn; gelyk
en evenwidge bertheing uit west - Osse
zich alltyd overvriene vaste digbedes voor-
daer, haer sen genest regren: 25 jaer. Dit
somdel i rasing is ee gevally van de gelyk-
tydige publicatie van 3 redacties: moeg van
sprekelyke rasing was gelancerd op eenne cabela
en dat sy als zaadig juist was by beadering
houd ik nog vol.

Hansford is e blifft de zaker gaande te
houden tot de antwoede de byge haest van de Asso-
ciation; daer noch da border naad gemaakt worden.
De bezuldiging van den 2den redacteur blifft id achter
voor geldverspillig houden en de doos my aen te vallen
planig van dese haestie is dat de functionarios als ven-
taten in dienst gheen wordt e werden ^{813 a (met e)} voor de finale

~~huid van ~~tegen~~~~
de prima haestie te viden si. (va en durende grante t.c. ~~hantua~~)

11/109

Prof. Dr. C. Snouck Hurgronje

Bearatr. 5/109.

Leiden
Mitte Singel.

XO2

DE
JAN.
1912.

101

Wm. W.

1909 -01 -07

01

Wensel 7 Ja. 1909.

Spie!

Hierby sed ik te kennisneming des
brief, dien ik vanda wille late udagas by de
leden der Commissie. Indien hy te daarmede
hant verenigen, voorsoek ik dien rond te zaden
volgens de aanwysing as het stat. Hy het en de
naam van Costera e Salaman ea toegenoegd op
grond van hme rededelinge, naer mocht hy wec-
ken, dat hy gne leden syn volgens den regel benoed
da salt hy die naem wel wille strappe.

Wat hem schryper verder behoeft, zoo zal ik
haastte hme opechtige en voor eer te beschouw-
de. 1° hy wilt en kost jaer verlengt menschelyk
daarende ba ik natuuryk ghelyk ca for en
men salf dat dit door het regelct wordt van-
houde soal niet jaerlyks da tott by de sryg-
dorings der Commissie.

2° De primaire basis der redactie. Wat hier ge is welk niet te zeggen dat deze bijzonder wach is. Voor alles echter moet ik voorop stellen, dat ik te aller tyde daar buiten te gehouden en dan alle verantwoordelijkheid daarvoor aan my wens. Ik heb de redactie slechts aanvaard onder de voorwaarde dat de ^{definieelke vorm} daaraan behoude moet worden en gelyk te zijn dat de uitdrukkelijke voorwaarde, dat ~~daar~~ buiten my en gelyk louter tyd en na de uitdrukkelijke versterking van de G. dat dit het geval was ha ik niet zovele taak begeven. Ik heb daaraan niet eenzaam, maar herhaaldelijk o.a. geprotestaerd tegen het publiceren van 3 redacties, waardoor niet alleen het werk, maar ook de kosten aan mijzelf moesten liggen. Daaronder is ook het contract met den uitgever, van welks bestaan sy naast redactielijk is geweest, zoo bewoerd gevonden, want toen overeengekomen met Dr. Harting's Encyclop. leest dat, ware slechts één redactie uitgegeven, het werk door een ondernemende uitgever voor eigen risico's had kunnen worden ondernomen. Na echter gaast de overeengekomen reeds, wel de uitgever concurrent niet zichzelf door zijn onvriendelijke uitgave. Mijns ziet nu echter dat het onvriendelijk zal zijn dene die uitgave te publiceeren.

Toch niet dat haer eer hoe liever daarmee heins gehe aan de combatiereide in delinge en een weggelegd daarin voorstellen byg. door de Duitse en Franse uitgraven te maken. Mochte daartoe voortweg de bewaren zijn, dan wel gebruikt worden langere subsidies te beschermen. In dat opzicht is nog niet alles gedaan wat gedaan had kunnen worden. Het ligt niet op een weg hier in verdien lyke dertig te trots of aan wijzingen te geven, maar als men bedenkt welke grote subsidies men dan ons verleid worden voor archeologische opgravingen, en van andere onderzoeken opzettelijkheid gebied te roepen, dan ligt het voor de hand, dat dit boven niets te veel gevreesd heb.

Wat de tweede belangrijke betreft lyk er beweerd dat redacteur op uitdrukkelijk bevel van de G. en wel als redacteur volgens 13^a, dat gesteld door de publicatie van 3 uitgaven eigenlijk 3 redacteurs mocht schelen. Het resultaat had eigenlijk slechts één uitgave: de Duitse en sprak daarmee slechts van één redacteur. Dat hier heeft weder de publicatie van 3 uitgaven alle ramige omtrek tydsduur, kosten en in de war gebracht. M. i. hadden de uitgaven over

de Franse en Engelse uitgaven niet op, waarbij van de onderneig zachte gebruikte woorden, maar deze kwestie lag e. last welk hulst soms competitie, al vooroorlof ik my daarom een oordel uit te geven.

Ten latte geloof ik, dat het u mogelijk zal zijn door uw persoonlyke relatie in de industrie van Utrecht een belangrijke subsidie te verwerven met name in Amsterdam. Hy zult u daardoor grote verdienste verwerken voor de onderneig en een brogs gemaak van grote pietieit tegen de G., verdienste te groter naarmate de haastad meer aangeschreven is en de bewaren levensgever. In die ik u daarby een dienst kan doen, dan zalt hy my daartoe gauwe beried winder, maar de hoofdlast zal op uw schouders blijven drukken.

Met vrynde verma ik uit my schryver, dat de comite berichtte omtrent de G. overdrage, en ongeniet waren. Gaat hy Maandag naar Amsterdan? Ik heb er va ofifice, daar het onderwerp waarschijnlyk boven myne berichtig zal gaan.

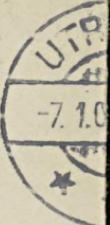
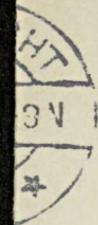
Na mijn volstaande lyke groete steeds open

R.H.

W.M. Montanus

7/11/09

XOI

Prof. Dr. C. Louck Huygenij

beantst.
10.1.09

L
eiden
Witte Singel.

XO2

1909-01-12

Utrecht 12 Ja. 1909⁰¹

Amice!

Het is my vultukk om opgelost deren dageraad
haar Leide te hove, daer ik getrouwd word door
heeren en. en reeds sinds veige dage ter haauwet.
word myne haer verluat. en in het gheel niet kunnen
kan. Chauris heeft my bericht dat by de brief hefft
daergetrouwend. Minne schep ik later myn ant-
woorden.

Na een duizendjare gracie F.H.

M.W.H.

02

BRIEFKAART

AAN

Prof. Dr. C. Snouck Hurgronje.

Naam en Adres des Afzenders
(Desverkiesende in te vullen)

*Leiden
Witte Singel.*